

DZIELENIE (19) *sb n*

Pierwsze oraz drugie e jasne; końcowe z tekstu nie oznaczającego -é.

sg *N* dzielenie (6). ◇ *G* dzieleniã (4). ◇ *A* dzielenie (1). ◇ *I* dzieleni(e)m (4). ◇ *L* dzieleniu (4).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w. s.v. dzielić.

1. *Rozkładanie, krajanie jakiejś całości na części; divisus Mącz (10)* : Divisus, nomen, Dzielenie *Mącz* 91b; *Calep* 336a.

dzielenie czego (2): Grec. słowo znaczy profto kráiác/ á wzięte ieft podobieństhwo [...] od onego ftárodawnego zwyczajú który bywał przy dzieleniu ofiar *BibRadz* II 118 *marg*; Discerniculum – Inftrument do dzieleniã włósfow. *Calep* 329a.

a. mat. *Działanie arytmetyczne, wyznaczające iloraz dwu liczb (5)* : *A* przez dzielenie [czyń] zafię każdã mnieyfszã rzecz na wietfzã *KłosAlg* E, E4, H.

dzielenie czego (1): *A* zoftać frakta po dzieleniu moneti mnieyfszey albo wagi *KłosAlg* F.

Szereg: »mnożenie z dzieleniem« (1): Mnozenie z dzieleniem. *KłosAlg* D4.

b. geom. (1) : Punkt/ to yeft rzecz máluczka która nie może dzielenia cierpieć dla fwey máłości. *Mącz* 331c.

2. *Różnicowanie, klasyfikowanie według działów [czego] (1)* :

Wyrażenie: »na części dzielenie« (1): éi co zakon ná trzy części dzielã/ to ieft/ ná Ceremonie/ ná práwã fádowe/ y ná obyczãie (*marg*) Stáre ono ná trzy części zakonu dzielenie niedoftateczne [...] (–) *CzechRozm* 96v *marg*.

3. *Rozdzielanie między kogoś; distinctio, distributio, dividuitas, divisio, divisus, partitio, sectio, tributio Cn [czego] (5)* : *LubPs* F; Gdy fię też fchodzą do łupu/ ábo do dzielenia żywności [*Ad praedam... aut annonam dividendam*]/ niechby nic wedle woli fwey nieczynili *ModrzBaz* 114; Nufz dzieleniem bráćiey/ máiętności po Oycu/ iáko *familie* wielkie drobnieią y niłczeią *GórnRozm* K3v, I.

dzielenie między kogo (1): iáko zá dzieleniem miedzy brácią máiętności/ do wielkiego vboftwã przychodzić fię muí *GórnRozm* H4v.

4. *To, co wyznacza podział, przedział; tu: miedza, granica; limes Mącz [czego] (1)* :

Szereg: »granice albo dzielenie« (1): Sunt aut duo maximi limites in agris Cardo et decumanus, Dwie fã gránice/ álbo dzielenie ymienia w polách/ Iedná Cardo druga Decumanus, Bywáyã zwáne. *Mącz* 194a.

*** *Bez wystarczającego kontekstu (2)* : Divisio –Dzielenię, łaczenie [!]. *Calep* 336a, 758b.

Synonimy: 1. rozjęcie, rozkładanie; 2. dywizyja; 3. darowanie, dawanie, rozdawanie; 4. granica.

Cf **DZIAŁ, DZIELIĆ**